

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 141/2012-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť L. S., B., zastúpeného advokátom JUDr. S. J., B., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 272/93 po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 208/04 z 25. augusta 2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. februára 2012 doručená sťažnosť L. S., B. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 272/93 po právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 208/04 z 25. augusta 2004.

Z obsahu sťažnosti a príloh k nej pripojených vyplýva, že 7. decembra 1993 bol okresnému súdu doručený návrh navrhovateľa (t. j. sťažovateľa), ktorým sa od odporcu J. P. – S., B., domáhal vyplatenia finančných náhrad ako nárokov vyplývajúcich z pracovného pomeru; konaniu bola pridelená sp. zn. 10 C 272/93.

Ústavný súd nálezom sp. zn. III. ÚS 208/04 z 25. augusta 2004 rozhodol, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 272/93 porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, okresnému súdu prikázal konať v konaní bez zbytočných prietáhov a zároveň zaplatiť sťažovateľovi finančné zadost'učinenie v sume 40 000 Sk, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 16 600 Sk.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 2 Co 194/09-231 z 28. augusta 2009 rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 272/93-180 z 24. novembra 2004 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 9. apríla 2010 sťažovateľ podal dovolanie proti uzneseniu krajského súdu, pričom vec sa od 14. februára 2011 nachádza na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

Sťažovateľ namieta, že napriek tomu, že od predchádzajúceho nálezú ústavného súdu uplynulo viac ako sedem rokov, predmetné konanie nie je meritórne ukončené, pričom celkovo trvá viac ako osemnásť rokov.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 272/93 po právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn.

III. ÚS 208/04 z 25. augusta 2004 porušil jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby okresnému súdu prikázal konať vo veci bez zbytočných prietáhov a zaplatiť sťažovateľovi finančné zadost'učinenie v sume 15 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 323,49 €.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 272/93 po právoplatnosti nálezú ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 208/04 z 25. augusta 2004.

Zo spisu okresného súdu sp. zn. 10 C 272/93, ktorý si ústavný súd vyžiadal na previerku, vyplýva, že vo veci boli vykonané tieto procesné úkony:

Okresný súd rozsudkom č. k. 10 C 272/93-180 z 24. novembra 2004 rozhodol, že odporca je povinný uhradiť navrhovateľovi (t. j. sťažovateľovi) finančné náhrady a náhrady vyplývajúce z pracovného pomeru. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 6. apríla 2005 a vykonateľnosť 11. apríla 2005.

Dňa 12. júla 2005 sa odporca osobne dostavil na okresný súd a prevzal si rovnopis rozsudku.

Dňa 2. augusta 2005 bolo okresnému súdu doručené odvolanie odporcu proti rozsudku okresného súdu (odporca pracuje v zahraničí, predvolanie na pojednávanie a rozsudok mu neboli doručené).

Dňa 11. januára 2006 okresný súd vyzval odporcu na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie v lehote 7 dní od doručenia tohto uznesenia.

Dňa 20. januára 2006 odporca prevzal uvedené uznesenie.

Dňa 21. februára 2006 účtárka okresného súdu oznámila, že súdny poplatok nie je do 20. februára 2006 uhradený.

Dňa 20. marca 2006 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa k odvolaniu.

Dňa 2. mája 2006 bola vec predložená krajskému súdu.

Dňa 7. septembra 2006 bola vec vrátená okresnému súdu bez rozhodnutia pre nezaplatenie súdneho poplatku za odvolanie.

Okresný súd uznesením č. k. 10 C 272/93-203 zo 4. decembra 2006 konanie (ako také, nie odvolacie) zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku za odvolanie.

Dňa 20. decembra 2006 bolo okresnému súdu doručené odvolanie odporcu proti uzneseniu okresného súdu.

Dňa 29. decembra 2006 bola vec predložená krajskému súdu.

Krajský súd uznesením č. k. 2 Co 580/06-207 z 30. marca 2007 uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (nedostatok dôvodov, nezrozumiteľnosť, nepreskúmateľnosť).

Dňa 2. mája 2007 bola vec vrátená okresnému súdu.

Dňa 30. júla 2007 bol okresnému súdu vrátený „dodatok za spisom“.

Dňa 6. septembra 2007 okresný súd určil termín pojednávania na 30. november 2007.

Dňa 19. novembra 2007 bolo okresnému súdu doručené ospravedlnenie zamestnávateľa odporcu z jeho neúčasti na pojednávaní z dôvodu poruchy služobného vozidla na pracovnej ceste vo V.

Pojednávanie určené na 30. november 2007 bolo odročené na 15. február 2008 (právny zástupca navrhovateľa vzal termín pojednávania na vedomie).

Pojednávanie určené na 15. február 2008 bolo pre neprítomnosť navrhovateľa odročené na neurčito.

Dňa 26. februára 2008 okresný súd vyzval odporcu na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia.

Dňa 7. marca 2008 bolo okresnému súdu doručené odvolanie odporcu proti uzneseniu o zaplatení súdneho poplatku za odvolanie.

Dňa 21. apríla 2008 bola vec predložená krajskému súdu.

Krajský súd uznesením č. k. 2 Co 119/08-230 z 28. augusta 2009 uznesenie okresného súdu (o zaplatení súdneho poplatku za odvolanie) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (nepreskúmateľnosť).

Krajský súd uznesením č. k. 2 Co 194/09-231 z 28. augusta 2009 rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 272/93-180 z 24. novembra 2004 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (odporca preukázal, že sa v rozhodnom čase nezdržoval v mieste doručenia rozsudku, fikciu doručenia nemožno uplatniť, t. j. odvolanie podal včas).

Dňa 12. októbra 2009 bola vec vrátená okresnému súdu.

Dňa 12. apríla 2010 bolo okresnému súdu doručené dovolanie navrhovateľa proti uzneseniu krajského súdu č. k. 2 Co 194/09-231 z 28. augusta 2009.

Dňa 9. septembra 2010 okresný súd vyzval odporcu na vyjadrenie k dovolaniu.

Dňa 4. októbra 2010 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie odporcu k dovolaniu.

Dňa 17. februára 2011 bola vec predložená najvyššiemu súdu.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 7 Cdo 24/2011 z 25. januára 2012 uznesenie krajského súdu č. k. 2 Co 194/09-231 z 28. augusta 2009 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (právne závery krajského súdu v otázke ne/doručenia rozsudku okresného súdu a včasnosti podania odvolania odporcom sú nepreskúmateľné, arbitrárne a predčasné. Odporca v rozhodnom čase bol podnikateľom, zmena tohto statusu nebola preukázaná, nie je zrejmé, prečo krajský súd otázky doručenia rozsudku okresného súdu odporcovi posudzoval podľa § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Dňa 13. februára 2012 bola vec vrátená okresnému súdu, ktorý následne 22. februára 2012 predmetné uznesenie najvyššieho súdu expedoval účastníkom konania.

Dňa 16. marca 2012 bol spis sp. zn. 10 C 272/93 doručený ústavnému súdu.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nedochádza k porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom

už súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 184/06, III. ÚS 316/2010).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v sťažnosti zbytočné prietahy v odvolacom ani dovolacom konaní nenamietal, ale petit jeho sťažnosti, ktorým je ústavný súd viazaný, smeroval len proti konaniu okresného súdu vedenému pod sp. zn. 10 C 272/93. Nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 208/04 z 25. augusta 2004 nadobudol právoplatnosť 27. septembra 2004. Po dvoch mesiacoch okresný súd vo veci meritórne rozhodol rozsudkom.

Krajský súd uznesením č. k. 2 Co 194/09-231 z 28. augusta 2009 rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 272/93-180 z 24. novembra 2004 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne na základe dovolania sťažovateľa najvyšší súd uznesením sp. zn. 7 Cdo 24/2011 z 25. januára 2012 uznesenie krajského súdu č. k. 2 Co 194/09-231 z 28. augusta 2009 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Predmetné uznesenie najvyššieho súdu okresný súd expedoval účastníkom konania 22. februára 2012. Krajský súd dosiaľ vo veci nerozhodol a okresný súd vo veci nekoná. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom sťažnosti, v ktorom sťažovateľ namieta postup okresného súdu.

Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ sa v stave právnej neistoty nenachádza, pretože vo veci bolo meritórne rozhodnuté ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (1. februára 2012).

Napokon aj sťažovateľ vo svojom dovolaní z 9. apríla 2010 proti uzneseniu krajského súdu č. k. 2 Co 194/09-231 z 28. augusta 2009 uviedol, že na rozsudku okresného súdu je riadne vyznačená doložka právoplatnosti a vykonateľnosti, ktorá nebola nikdy zmenená ani zrušená. Na podklade tohto rozsudku podal návrh na vykonanie exekúcie, pričom exekúcia sa aj začala vykonávať a časť sumy bola od odporcu vymožená. Je jednoznačne toho názoru, že o odvolaní podanom odporcom okresný súd rozhodol riadne a v súlade so zákonom. Formálnym dôsledkom právoplatného rozhodnutia je nemožnosť pokračovať v konaní a zaoberať sa vecnou stránkou rozhodnutia. Súd síce musí konať aj na

základe odvolania proti právoplatnému rozhodnutiu, avšak v takom prípade sa vecou meritórne nezaobera. Materiálna stránka účinkov právoplatného rozhodnutia spočíva v jeho záväznosti pre účastníkov a pre všetky orgány.

Zo sťažnosti vyplýva, že jej podanie bolo motivované predovšetkým snahou sťažovateľa získať finančné zadosťučinenie, ktoré označil ako „*náhradu nemajetkovej ujmy..., ktorou by aspoň čiastočne zmiernil dôsledky, ktoré štát sťažovateľovi priet'ahmi spôsobil*“.

Pri predbežnom prerokovaní ústavný súd dospel k záveru, že v súčasnosti k porušovaniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 272/93 nedochádza, a teda konanie o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd vo vzťahu k označeným právam poskytuje. Na základe uvedených skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Z tohto dôvodu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa.

Nesprávny úradný postup/rozhodnutie všeobecného súdu po meritórnom ukončení súdneho konania nie je predmetom posudzovania ústavného súdu v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy pre namietané porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd zároveň považuje za potrebné uviesť, že v prípade, ak krajský súd zruší meritórny rozsudok okresného súdu, čím sa sťažovateľ ocitne v stave právnej neistoty, má možnosť opätovne podať sťažnosť pre namietané porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 272/93.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2012